

Miscellaneae theses, medico-chirurgicae / [Theophilus Friedrich Faber].

Contributors

Faber, Theophilus Friedrich.
Camerarius, Elias, 1673-1734.
Universität Tübingen.

Publication/Creation

Tubingae : Literis Jo. Cunradi Reisii viduae, [1724]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/dfk5sq4f>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

Q. D. B. V.

MISCELLANEÆ THESES,
MEDICO-
CHIRURGICÆ,

QUAS

JUSSU AMPLISSIMÆ FACULTATIS MEDICÆ

PRÆSIDE

ELIA CAMERARIO,

PROF. P. MED. ET CONS. WIRT.

PRO LICENTIA,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS
CONSEQUENDIS

EXAMINI PUBLICO EXPONIT

THEOPHILUS FRIDERICUS FABER,
NEOBURGENS.

AD D. JUN. MDCCXXIV.

T U B I N G Æ,
Literis Jo. Cunradi Reiffi Viduæ.

PARENTI OPTIMO
CHIRVRGO PERITO, CELEBRI
DOMINO
JAC. BALTHASARI
SIMONIO,
UNIVERSITATIS TUBINGENSIS CUI ACADEMICO ET CHIRURGO JURATO.

NEC NON

VIRO
NOBILISSIMO EXPERIENTISSIMO & EXCELLENTISSIMO
DOMINO
JAC. WENDELINO
SIMONIO,

MED. ET CHIRURG. DOCTORI CELEBERRIMO
CIVITATIS LIBERÆ IMPERIALIS HEILBRONNÆ
PHYSICO PRIMARIO MERITISSIMO,
FRATRI SUO HONORATISSIMO,

DISSERTATIONEM HANC INAUGURALEM
Cum voto Omnigenæ Felicitatis & summa Gratiarum Actione
pro innumeris in se collatis beneficiis

D. D. D.
THEOPH. FRID. FABER.

L. B. S.

Non est quod Præfationem postulet. Miscellaneas hæc Theses Inauguralis Speciminis Disputatorii, quod Statuta requirunt, voluimus esse fundamentum; haud dubitavimus posse eas Discursui non infructuoso præbere occasionem sufficientem. Vale.

Thes. I.

Siccitas vulnerum, partibus cumprimis tendinosi inflictorum, semper monstri quid alit, ac sæpè funesta est.

Angustos Scientiæ nostræ limites, & quàm parum penetraverimus hætenus in genesis rerum, vel sola puris in vulnerum cavo generatio docere abunde

poterit. Loquimur verò de pure laudabili, ad vulnerum sanationem plurimum conferente, & in ipsis quoque Capitis vulneribus rarò detegendis balsami cujusdam frequenter obeunte vices. Hujus sanè sive ex sanguine, sive ex lymphæ genesis inter abscondita adhuc est quàm modum specialem fiendi, etsi utilitas ejus, atque ad obtinendam ritè sanationem vulneris necessitas in aprico sit. Unde & siccior justo vulneris aspectus non immeritò in sanationis decursu tenet medentes, qui vel pravam inde sanguinis confusamque diathesin hariolantur, vel purulentæ materiæ translationem in Sanguineæ Massæ penetralia reformidant. Obtinet id potissimum in earum partium vulneribus, quæ tendinosa structura gaudent, atque ubi scissæ læsæque tendinum fibræ graviter fuère laceffitæ, non in artubus modò, verùm & in ipso Corporis trunco. Dabimus in imo ventre rei attentione nostra dignissimæ Exemplum memorabile: Vir robustus 17. mens. die horis vespertinis adacto inter lites vi acuto cultro vulnus accipit tres à cordis scrobiculo digitos versus dextrum hypochondrium remotum; extrahit æger ipse illico cultrum, insequente hæmorrhagia largiore, ad aliquot sanguinis æstimata libras; cumque stilum chirurgi ad digiti profunditatem possent introrsum adigere, haud vanè conjiciebant, scisso peritonæo in ipsam hepatis substantiam penetrasse cultrum; deligato ex arte vulnere, vicinisque partibus, ut solent peritiores Chirurgi, munitis, æger non tam de dolore vulnus, vel viciniam ejus occupante querebatur, quam de punctione summè dolorifica totius dextri lateris, inde ab axillæ humerique confiniis, usque ad pedis calcem; æquabili vibratione micabat pulsus, at minor justo ac celerior; talem eum Medicus hora post mediam noctem secunda deprehendit, non obrutum sopore præternaturali, nec vomitu fatigatum ullo, nec conatu ad illum se ostendente; mente sibi penitus constante. Data sunt remedia congrua interna, & extus quoque foci convenientes adhi-

adhibiti. Die (18.) insequente siccum penitus apparuit vulnus, nec stilus adigi potuit, ubi die præcedente per peritonæum, revolutum in abdomen ægro, hœcque manibus versus vulneris labia leniter pressa vix pauca sanguinis atrii amaricantis guttulæ prodire. Lac injectum omne refluxit illicò. Levis erat tam in sinistra vulneris parte à tactu dolor, & in cordis quem vocant scrobiculo ardor aliquis, ac pressio. Appropinquante meridie illi quoque circa vulnus dolores evanescabant penitus, placidè post meridiem obdormiscente ægro, quæ etiam tranquillitate nocte insequente, quæ diem mensis 19. præcedebat, liber à terrore, aut succussione, somniisque gravioribus gavisus est, ipsi etiam vulnerato lateri incumbens. Omnia per id tempus ex artis regulis agebantur sollicitè ac decenter; permansit idem vulneris sicci status, idem ægri, usque ad noctem, qua dies 21. suum capiebat exordium, qua quidem ex somnio cum terrore à somnio terribili excitatus est. Illucescentis diei illius horis antemeridianis horrore febrili corripiebatur, insequente mox calore p. n. siti, ac lassitudine majore, durior tum digitos tangentis feriebat pulsus, at æqualis tamen, persistente semper eadem vulneris siccitate, purisque absentia. Comparebat quidem die 22. tantillum purulenti, accedebant verò sensim circa præcordia anxietates, quæ usque ad d. 23. capiebant incrementa, pulsu æquali, at celeri, rubente Urina, turbata postmodum ac rubro quoque sedimento conspicua; sitis potentius incipit urgere, sudor in somno largus profunditur. Conspiciuntur in Abdomine vesperi pustulæ seu veliculæ; Noctem, quæ ducebat ad diem mensis 24. turbato somno sudanstransegit, eadem vulneris siccioris facies permansit, auctæ & numero, & quantitate, confluentes etiam abdominis pustulæ; versus noctem pedes stupor occupabat. Matutinis diei 25. horis & augebantur in abdomine pustulæ, & in pedibus prodibant rubentia tubercula; cætera eadem

A 3

erant,

erant, donec die mens. 26. referrent adstantes delirasse ægrum à somno expergefactum, territumque esse, & concussiones passum; durus erat celerque pulsus; latius se per thoracem, artusque, etsi rariores in his se diffuderant pustulæ albicantes; & cum tantillum puris hand pravi incepisset antea se aliquoties monstrare in turundis atque Emplastro, id nunc parcissimum erat, & tenacius, vulnusque proin siccius. Sopore æger ferè obruebatur continuo per hanc diem, stillante ex nare dextra parco sanguine; vesperi vulnus absolutè siccum terruit medentes, frigebant extrema, madebantque sudore frigido, faciesque ad Hippocraticam, quam vocant, declinare cœpit; Noctem sopore obrutus inter convulsivos tendinum subsultus transegit, delira excitatus responsa dedit, illucescente verò die mensis 27. blandè obiit. Ne in cadavere quidem stilo licuit in cavum abdominis penetrare; vulneris diameter non æquabat integrum pollicem, quo dilatato ex parte dextra inter fibras musculi abdominis transversi tantillum sanguinis extravasati conspectum est, aperto peritoneo vix duæ curoris uncix effluxere, portio omenti putridi ac gangrænosi abscessit à levi tactu, quâ parte relictum erat adacti cultri vestigium jam occlusum; rubebant inflammata intestina, tenuia ac crassa; hepar in convexa parte obrulit vulnus fundens humoris putrilaginosi parum, pollicis profunditate penetrans in hepatis substantiam, quæ pallebat potius, quàm ut inflammata conspiceretur, injecta in arteriam, cavamque, & portæ venam aqua parum per vulneris hiatum regredi conspiciebatur. Venter inflammationis exhibebat signa, rubebat lien, renesque, lividas offerebant maculas, cor erat flaccidum. Plenius ista in gratiam Tironum libuit enarrare, ut discant Symptomatibus in tristibus istiusmodi eventibus probè attendere.

Quisquis novit structuram integumentorum abdominis, & quantum in ista regione subsit tendinosi, ultrò agnoscet, ad roboran-

roborandam Thesin nostram apprimè facere historiam istam. Non evagabimur hîc ultra scopi limites in vulneris lethalitatem, si qui enim existiment, tanti non fuisse hoc Vulnus, cum forsân legerint, non omnia hepatis vulnera esse lethalia, facile tamen foret rectius ipsos edocere; Etsi enim non illicò affulserit periculum, mitiaque fuerint Symptomata, totus tamen morbi symptomatumque nexus ac decursus, tardam quidem, at certam tamen minabatur necem; tantæ profunditatis in hæpate vulnus, idque, ut sic loquamur, inaccessum, lentè putrescens eò majorem in omnem sanguinis massam diffundebat labem; sive enim pus ob febrilem turbatamque sanguinis crasim haud potuerit gigni, sive genitum in parte læsa omne resorptum in sanguinem infelici sydere fuerit, turbatio sanguinis incresebat in horas, transibatque sensim massa vitalis in necrosin, cujus clarissima pustulæ argumenta erant, quas non tam veri nominis purpuram albam diceremus, quam incipientis in sanguine corporeque necroseos soboles, prodromosque funestos; ipsum hepar adeò à naturali statu desciverat, ut ne quidem injecta vasis aqua reflueret ex vasculis.

Nos potius hâc vice attendimus ad siccitatem vulneris pertinacem; ista sanè frequenter conspicitur in vulneribus partium tendinosarum, adeò, ut mirum videri debeat curiosis, eam partem vulneratam, quæ aliàs metum solet incutere largissima lymphæ seu diætæ Synoviæ profusione, in aliis casibus, ubi pus debebat coqui, ac humectare vulneris ambitum, nil nisi siccitatem suspectam, ac sæpe funestam offerre. Ansam dedit huic meditationi nostræ occasione recensiti casus, Excellentissimus Facultatis Medicæ Senior, Dominus Archiater Zellerus; qui uti odiosam hanc siccitatem doloresque, per consensum in tendinosarum partium vulneribus diffusos cum illa conjunctos (quales & supra exhibuimus in ægro vulnerato) in castris crebrò observavit, ita animadvertit simul celebriores

Chirurgos

Chirurgos Castrenses multum præsidii contra istam, quam in hac vulneris siccitate supponunt, puris in sanguinem resorptionem in Emeticorum usu ponere; estque omninò operæ præ-tium, ut inquiratur, quid ab hoc remedii genere sperandum hîc sit; neque enim semper tantum, quantum in nostro hepatis vulnere, periculum subest (hîc enim nemo cogitaverit de Emetico exhibendo.) Sanè si aliquando Emetico exhibito cessavit vulneris siccitas, vix existimaverim, subductum sic ejectumve per emesin fuisse id, quicquid vulnere defuit, purulenti; mallem credere succussoriam, vim suam exerentis vomitorii commotionem, excitasse Spiritus languentes, excussisse obstructions, agitasse aliter turbatos humores, subduxisse è primis viis cruditates noxias, sicque non parum, etsi indirectè magis contulisse ad meliorem vulneris statum. Non patitur scopi nobis præfixi ratio ut in ista diffundamur latius, sufficiat excitasse alios, ad rem disquisitione ulteriore dignam penitus scrutandam. Siccitas sanè ista indicare videtur in fibrillis nerveis ac tendinosis stricturas, tensiones, natosque hinc graves liberæ circulationis, secretionisque lymphæ obices, sanguinis crasin valdè turbatam, vitiatamque, & quam veteres vocassent strictam; tendentiam ejus ad putredinem ex ipso hoc fonte promanare nemo non agnosceret; clamantque omnes Historiæ nostræ circumstantiæ in gravioribus nervosarum partium vulneribus siccitatem talem, purisque defectum esse meritò suspectissimum.

Thes. II.

Inoculatio Variolarum nec rejici omninò, nec commendari promiscuè omnibus potest.

Quem Therapeutice subministrat tertium remediorum fontem, Chirurgiam, eum jam dudum extendit, detorsitque

fitque utiliter ad efficiendos morbos, vel potius morborum remedia; huc enim fonticuli, vesicæ excitatæ, ac setacea spectant; nunc verò eadem Therapeuticæ pars ad cudendos data opera morbos adhiberi cœpit, postquam inter Græcos, Orientis incolas, adhibita est ad excitandas pro lubitu variolas, earumque sic malignitatem, ferociamque evitandam. Absit ut methodum tritissimæ, lippisque jam ac tonsoribus notæ operationis hîc recenseamus. Miremur potius ingeniosam inventoris primi industriam, audaciamque, quæ tantos paradoxæ primùm insitioni successus dedit, ut non inter Græcos modò celebraretur, sed prætervolans quasi Europam reliquam, rei licet novæ non ignaram, in Novam mox Angliam appelleret, quos non rei novitas ibi excitavit motus, imò seditiones, prævalente tandem sinistris rumoribus arte nova, ac in ipsum Magnæ Britanniæ Regnum admissa, ubi non substitit intra plebis pauperculæ, quæ prima subiit, post captivos aliquot reos, tentamina, tuguriola, sed ipsas quoque subiit Regias Ædes, ipsis Regni Hæredibus admotis incisionibus istis, insertoque pure variolas gignente, seu sanguini inferente. Multi undique applausus exaudiebantur, sed nec defuere sinistri rumores, obiisse etiam ex insititiis variolis quosdam, alios passos contra spem omnem, ipsamque instituti rationem fundamentalem recidivam, iterumque variolis fuisse correptos, alios ex benigni puris insertione malignas contraxisse variolas; tantumque valuerunt isti dubio procul rumores, ut qui aliàs tentare avidius nova, aut imitari cum successu alibi tentata promptissime creduntur Galliæ Chirurgi hætenus ad suscipiendum, quod vicinis probatur Anglis, grave negotium haud accesserint, etsi tantas in eorum Metropoli strages edat dira variolarum rabies, summis imisque funesta, ac formidabilis toti Regno; Nec dubitandum tamen, seria agi de re tanti momenti introducenda consilia in Aula, tanta circumspe-

B

ctione

atione & Regis sui , & Magnatum , & Regni totius curam gerente.

Nos verò qui & rem istam disputationis nostræ volumus esse materiem , exemplis jam non agimus , sed rationem reddimus theses à nobis præmissæ. Non audemus rejicere simpliciter , quod tot passim exemplis comprobatum fuisse feliciter scripta virorum gravissimorum plenissimè nos edocent. Cui enim non optabile sit remedium , quod morbum subdola malignitate vitæ nunquam ferè non , in adultioribus maximè insidiantem , convertat in morbum benignum , mitem , vix leto ægrum affigentem , brevi transeuntem ; si maximè securum eum reddat , qui hac via sibi adscivit variolas , ut metuere ab iis sibi impofterum haud debeat. Neque igitur dubitamus esse homines non paucos , quibus insitio ista purulenta salutaris esse queat , ac prosperrima ; quinam verò illi sint , ac quomodò agnoscendi , id difficilius paulò arbitramur determinatu. Nec diffitemur enim , id remedii , vel morbi potius factitii genus non audere nos promiscuè commendare omnibus , vel ideò saltem , quod equidem supponatur , ex variolis benignis desumptum pus immitti in incisiones homini sano factas , quodque id deceat omninò supponere , si locum debeat habere operatio ista insititia ; quis verò te certum reddet , variolas , quarum saniem educis , esse benignas , cum & malignissimæ sæpe usque ad ἀκμὴν morbi mentiantur benignas , ac tum demum subito prodant genium suum perversum , pravumque ; quis dein ausit sibi promittere pus ex benignis variolis extractum in quocunque subjecto æque benignas protrusurum pustulas ; immitis incisioni factæ linteolum pure madens , aut instillas saniei guttulam , moleculæ purulentæ rapiuntur in leges motus sanguinis prope incisionem circulantis , absorbentur ab osculis capillarum , quæ scissa sunt , vasculorum ; quam tenue fermentum , lentè quidem , sed potenter omnem sanguinis massam , per

tot viscerum mæandros diffusam, jugiterque agitatum, sensim sensimque turbans, in sui motûs leges cogit omnem fluidi vitalis molem; jam cogita quæso incidere pus istud instillantem in cacochymicum corpus, vel tale saltem, quod scateat heterogeneis, ac parum æqualiter incoctis mixtisque massæ toti particulis, quantæ hîc turbæ, quàm violenta Symptomata, quanta porrò malignitas erigere caput subitò poterit, ac conspirare in ægri perniciem, qui forsan tam graviter haud fuisset decubiturus variolis naturæ consueto cursu invadentibus, vel ab iis planè futurus liber. Hæc tamen sufficiunt ad fulciendam thesin propositam; res tota non ratiociniis, sed tentaminibus crebris decidenda erit; ad id verò mora opus est, si certi velimus esse de immunitate eorum qui artificiales passi sunt variolas; qui naturaliter iis tentantur non rarò bis, imò ter laborare solent incertis intervallis; ratio ad minimum vix hætenus ulla allucet, quæ artificialibus variolis privilegium heic adjudicet; res igitur Experientiæ relinquenda, quæ cum jam eousque invaluerit, ut vel Regiæ stirpis personas subjecerit tentaminibus istis, brevi forsan si Gallia sequatur exemplum istud, ubique dominabitur. Ecquid enim Gallis probatum alii non recipiunt?

Thes. III.

Fistulæ Lachrymali dicata subtilia Instrumenta Anelliana non ad solum obstructionis sacci nasalis casum restringenda sunt.

EGregium Artis inveniendi specimen publico dedit Ingeniosissimus Anellus, cum pertinaci studio, ac meditatione indefessa Illustr. Abbati Genuensi Fiesquio, cui initia lachrymalis Fistulæ molestum incipiebant facessere negotium, mederi sustinuit. Si quid in istiusmodi gravi negotio efficere

potest ægri præcipua Nobilitas, splendorque ac divitiæ, cupidum gloriæ ingenium stimulantés ad investiganda sollicitè remedia, id sanè omne ipsa re ac praxi exhibuit tum præstititque Anellus, cum maximè faveret fortuna (ita enim vulgò benignam Dei providentiam appellat mundus) offerretque fistulam benignam, (si ulla benigna est fistula) ac in principiis suis constitutam. Absit verò ut dicas, facile fuisse talem fistulam nuda sacci nasalis obstructione constantem, nec ad cariem ossis progressam tollere ; fuerit enim hoc facile Anello instrumentis instructo, omni sanè his destituto erat difficillimum. Et quotusquisque est, qui ab opere jam suscepto non destitisset, cum prima tentamina toties essent irrita ; qui jussu Anelli stylum tam tenuem primus globulo suo instruere jussus fuerat Gallus artifex sexaginta stylos perdidit ac confregit, antequam unus ipsi ad votum succederet ; quis verò est, qui facilè toties faciat ejusdem rei non succedentis tentamen ? constringebatur insuper Inventor æquè ac Artifex intra terminos angustissimos, puncta lachrymalia vix setam admittunt, oportebat igitur stylum conficere ex argento ductilem seta tenuiorem, & globulo tamen instructum in apice, ea quidem lege, ut diameter globuli setæ Diametrum non excederet, imò & canalem ex metallo eodem requirebat hoc malum setæ diametro crassitie suæ æqualem. Obtinuit hæc pertinax industria, inventumque egregium eò per hos gradus feliciter perduxit ut & Abbatem brevi restitueret, & paulò post Augustam Potentiss. Sardinia Regis Matrem eodem fistulæ metu liberaret. Ea verò fuit modestia, & veritatis amore Inventor, ut ipse restringeret usum Machinulæ suæ ad fistulam simplicem ex occlusionè sacci nasalis ortam, hanc enim tenui stylo pertundere, & sordes sacculi Siphunculo subtili, injecto liquore congruo eluere docuit. Meretur applausum præstantia æquè ac subtilitas inventi, & quò magis id contemplamur, eò ampliorem nobis videmur

con,

conspicari ejusdem usum ; quam usûs amplificationem extensionemque, si inanem libeat vocare speculationem , eò id facilius tibi indulgebimus , quod in Disputationibus Académicis nec novum sit , nec vetitum suspicari , tentare , imò & nonnunquam à proposito scopo aberrare. Non dicemus fistula nondum præsentē, glutinosis tamen humoribus, eorumque affluxu minantibus , possibilemque reddentibus Sacci nasalis occlusionem, vel & acrimonia istius humoris largiter aluentis erodente tantisper orificium, ut concreescere id dein facile queat, posse tum præservando & muniendo partes has lenes traumaticorum , atque abstergentium injectiones esse perquam utiles, id enim ipsa rei evidentia quemvis facile docuerit. Nec monebo , in simplici fistula occlusionem sacci non statim pertundendam stylo , cum mora aliqua injecti parcius liquoris congrui plus præstare queat in mundificando isto parvulo receptaculo, quam si aperto orificio statim rursus effluat, namque & hoc ex ipsa mali hujus natura fluit ; potest sanè status nasalis sacci in simplici etiam fistula varius esse, cum vel sine erosione superficiali , potest esse siccior glutinoso muco obsitus , omnibus istis inserviunt hæ injectiones. Nec aberraverim forsan penitus, si dixerō, facta jam erosione, ossē jam tantisper nudato aliquem ex injectis per hunc syphunculum liquoribus redundare fructum , si nimia ista læsio non sit ; quoties enim accidit, ut nudatum alicubi os præservetur à profundiori erosione applicatione eorum quæ ossis putredinem seu cariem impediunt, sive secedant dein aliquæ tenuis ossis lamellæ , sive & sine ista separatione (cujus Exemplum subministrant in cranio Ruischianæ observationes) sensibili. Nec inutile fuerit injectiones in sacculi nasalis ulceratione , erosione, imò & in ossis carie prosequi, iisque insistere , annon enim plurimum lucratur , si progressum mali sistere liceat ; sic enim non rarò forsan monstrabit natura, injectionibus his viam complanantibus

rationem, quâ dein tutius delicatæ fistulæ, quam vocant, Operatio institui queat, quæ haud infrequenter sine successu tentatur. Quid autem vetat, quò minus injectionibus istis in lachrymalia vasa utaris in Ophthalmia infantum diuturna ac refractaria, non saltem ad occlusionem sacci nasalis, quam minari & acrium, & viscidulorum humorum jugis affluxus queat, impediendam. sed & ad eluendas, quæ forsan sacculum nasalem nondum plane occlusum tum occupant, sordes spissiusculas, quæ sub mora diuturniore valdè fieri acres, & regurgitare per punctum lachrymale ad ipsum subinde oculum queant, eumque sic satis jam lacescitum, magis adhuc vellicare atque irritare, sicque inflammationem obstinatam augere ac fovere. An in quibusdam faucium malis profundioribus hæc via ferre superpetitas liceat, illi disquirant, qui vel ea uti jubent ad jusculi, occluso fato sinistro ac constricto ore, injectionem pro nutritione, vel qui non dubitarunt vina Burgundica hac semita in corpus puerorum tentamini expositorum instillare. In quibusdam Coryzæ speciebus, in immodica sternutatione, in hæmorrhagijs narium, in membranæ illas succingentis erosione altiore, in ulceribus illius, imò Ozæna, in scorbuticis, aliisque analogis affectibus & Ossi narium, & cartilaginibus acrimonia sua detrimenta minantibus, imò & in ipso, qui nares faucesque infaustis suis perrepat ramificationibus, Polypo, quid valeat præstare hæc methodus, malumus nunc relinquere aliis altius pensitandum, qui studemus hîc ex instituti ratione brevitati. Erit verò etiam, si penitus rei attendas, quod conferre queat Siphunculus tenerrimus in iis locis, quæ facilioris sunt aditus atque amplioris, cum scilicet lenior allapsus liquorum affundendorum requiritur; Non loquor jam de injectionibus in fauces vel tumidas, vel viscido obductas muco, vel inflammatas, quæ non semper æquè commodè ferunt injectiones majori siphone factas, quibus non rarò graviter, dolenterque afficiuntur,

ciuntur, imò irritantur; sed id solùm monebo, non futurum inutile, si partes exulceratæ, inflammatae, cavitates, sinusque ubi nervi denudati, sensilesque admodum fibræ, injectiones fortiores, largioresque non nisi ægrè ferunt, rore hujus siphunculi blandissimè perfundantur, cum liquores per ejus tenellum osculum tenuissimo filo protrusi in innumeras disjecti guttulas placidissimè allabantur partibus teneris, ac denudatis. Imò est adhuc aliud, tenuem hunc stilum, ac Siphunculum maximè commendans argumentum, ac momentum, angustissimi scilicet sinus, ac inconspicua foraminula, qualia in fistulis passim, queis Scirrhusi callosique tumores frequentius quasi quibusdam cuniculis perfodiuntur, sese offerunt, quò sæpe ordinarii Siphones penetrare, immittere haud queunt: ne verò existimes inani hæc speculatione duce me effutire, en tibi historiam morbi nuper oblata, ubi revera tale fistula orificium obtulit, quod summa cum molestia ægri lotium largiter dimittit, ordinarium verò Siphonem minimè admittit; recensemus id in gratiam Tironum, quibus talia scripta Academica unice scribuntur, doctioribus talia nova non sunt. Diuturna ac virulenta Gonorrhæa Vir quidam obrutus est molestiarum ingenti fasce, extillans tam diu acris ac diversicolor sanies urethram sensim graviter afflixit, inflammavit, exulceravit, angustiolemque stricturis & excrescentijs reddidit, ut quandam quasi contraxerit callositatem, quæ & intra ejus se limites haud continere passa est, sed latius extensa occupat omne quod inter anum scrotumque est perinæum, duritie quidem latiore, alicubi tamen in perinæo corrosivi liquoris alluentis indefinenter acerrima, causticaque vi subtilissimè perforata, fistulamque formante hætenus inexpugnabilem, ac vel ideò permolestam, quod ob urethram per omnem suam longitudinem angustatam, strictiolemque redditam, plus ferè per fistulam effluat urinæ, cum emittere eam ægrotus cogitur, cogitur

gitur verò frequenter non sine molestia , quam per urethram ipsam , utut ea sit extremæ fistulæ angustia , ut vix acum admittat tenuem ; En verò tibi casum cui Anelliani congruent Siphunculi , ubi enim vel seta admittitur , ibi & isti tubuli immitti queunt ad instituendas injectiones scopo convenientes , esse verò injectiones hîc quàm maximè necessarias vel inde elucescit , quod in recondito fistulæ sinu colligatur subinde purulenta sanies viscidula , cavernulas istas opplens , quæ antequam fluere perse ex angusto fistulæ orificio queat , excitat in ægro febrilia symptomata , quæ non nisi angustis sinubus evacuatis exhaustisque effluxu saniei istius cessant , urina tum & liberius rursus effluente , etsi largius per fistulam quantumvis angusto patentem exitu , quàm per urethram ; Quis verò hic non agnoscat subtilissimi siphunculi usum valdè commodum , ad disponendam citius viscidulam hanc corruptamque saniem ad effluxum , præcavendaque proin febrilia illa symptomata , ac metum majoris tum erosionis , tum ossallescentiæ in scirrhum tandem maligniorem facilè degenerantis , donec Chirurgica manu exercitatiores malum radicibus altis firmatum , si quidem sperare id fas sit , plenius tollatur. Sed non libet immorari diutius foetentibus his subtilitatibus. Ista saltem cogitationum somnia nobis suggessere elegantissima illa , & subtilitate sua atque utilitate maximè commendanda instrumenta , quæ , quod in principio statim agnovimus , specimen præbent artis inveniendi verè practicum , in quod inventor non casu , quod fieri plerunque solet , incidit , sed attenta circumstantiarum omnium collatione atque consideratione.

Thes. IV.

Catheterum variæ species, structuræ, applicationes
dijudicandæ sunt secundum scopi varietatem.

Quæ

QUæ mala sequantur Catheteris frequentem applicationem in Centuriis Ephem. Nat. Cur. egregiè ostendit Excellentiss. Riedlinus, exemplo Viri octogenarij Illustris, cujus ob collectam in vesica urinam Cathetere à Chirurgo minus dextrè applicato sanguinis fluxus concitatus est, etsi verò peritior alius Chirurgus frequentius dein, agiliusque eduxerit urinam, donec illa liberius iterum flueret, tamen frequens ista, utut necessaria omninò applicatio Catheteris, ægrum tum restituens, ut ea per triennium integrum non amplius habuerit opus, post se reliquit frequentem ad reddendam urinam stimulum, & mucii perpetuam excretionem, qua cessante statim exardescibat in senili corpore febris, quæ & tandem imminuto multum fluxu illo consueto pultaceo anomala atque inexpugnabilis facta vivorum numero decrepitum senem subtraxit. Hic sane, judice Celeb. Viro, Catheter malum necessarium fuerat, alia necessaria mala, frequentem mictionem, & spissiusculi mucii perpetuam egestionem post se **trahens**, his enim cessantibus defecit senile corpusculum.

Nec diffitemur sæpè id Catheteris usum nobis reddidisse exosum, quod sub applicatione manu etiam non imperita facta, semper aliquid cruoris excernatur, exprimaturque, quod uti sine vasculorum ruptura, ac continui læsione fieri haudquaquam potest, ita metum faciliè incutit gravioris mali faciliè inde, saltem in debiliore subjecto succedentis. Nec carere tamen Instrumento illo atque Operatione possumus, sit igitur illa semper commendatior methodus, quæ minimum in urethra ac vesicæ sphinctere, meatibus tenerrimi sensus, inferat violentiæ. Recentiores sanè Gallorum Catheteres æquabili curvatura juxta majoris circuli arcum inflectuntur, cum antiquiores minoris diametri semicirculum quasi parti rectà protensæ adjungant, hinc & diversa applicatio, illis elevato membro desuper immittendis, sine conversione Catheteris, solam

depressionem insequente urinæ fluxu, cum hi sursum intrusi convertantur demum in vesicam admissi, sicque exitum urinæ concedant. Nec spernendum est Argentoratensis Cel. Chirurgi D. le Maire inventum, cujus Catheter in apice apertus rotundo foramine nulla in lateribus, nec rotunda, nec oblonga habet foramina, stylo autem oblongum in apice globulum gerente clauditur, qui viam parat Catheteri, nec quidquam vel muci, vel puris, aut filamentorum, uti aliis catheteribus accidere potest, obstruere valet aperturam tubuli, Cathetere in vesicam plenè admissio demum protrusione styli ulteriore proemittenda urina aperiendo; modo & melius complanetur tubi orificium, poliaturque exactius globulus styli oblongus. Est & ubi Catheteres flexiles, sive tenui argenteo stylo, sive crassiore plumbeo instructi magis commendari debeant; uti & inæqualis crassitie Catheteres prorsus necessarii sunt. Plumbei verò illi canales ac sic dicti Catheteres stylo quoque plumbeo instructi urethræ magis inserviunt, tum apertæ servandæ, tum dilatandæ, tum etiam liquoribus perfundendæ, aut pulveribus aspergendæ &c. Qualiscunque verò fiat Catheteris applicatio, quacunque ætate fuerit æger, semper lenissima agendi ratio commendanda est ob partium teneritudinem; cum maximè eum sæpe in statum urethra perveniat, quo vix admittit Catheterem, sive obstant Carunculæ adeò famosæ & controversæ, sive aliæ variæ formæ excrescentiæ, sive cicatrices & angustationes aliæ canalem coarctent, stringantque; quò ea pertinent, quæ in Centuriis Eph. Nat. Cur. per Ill. D. Bar. à Brunn, & Excell. quoque D. Genselius eruditè ac solidè deducunt.

Thes. V.

Sectio calculi in Hypogastrij pubisque confinio incipit

cipit reviviscere, tentaturque jam denuo Chirurgis, dubites tamen an Chirurghi receptam Methodum facile sint deserturi.

Miremur fata hujus gravissimæ Operationis Chirurgicæ. Sectio hæc, quam vocant Altioris Apparatus (du Haut Appareil) à FrancoLausanensi in prægrandi calculo adhibita, nec tamen ideò aliis commendata evanuerat quasi ex hominum memoria; Methodus recepta tum minoris, tum majoris ut loquuntur apparatus unicè omnibus arridebat; donec Paradoxus ille Franciscanus (Frere Jacques) nova Methodo pugionem suum audacter nova operationis specie latum pollicem ab ano in latere sinistro, versus angulum per osium pubis cum Ischio conjunctionem formatum, sive juxta interius ossis Ischii tuberculum adigeret, magno primùm stupendoque applausu, non sine strage tamen ægrorum frequenti; Ipsa verò Viri crudelitas, & negligentia tot ægris funesta, (cum negligeret cannulati Catheteris vel conductoris usum, scinderetque sæpius vesicam aliquot foraminibus pertunderetque, unà etiam cum intestino aliquando, & in fæminis cum uteri vagina) brevem ipsi hanc gloriam indulgit. Nec diffitebantur tamen magni nominis Chirurghi operationem ejus sollicitè adhibitam laudem mereri; agnoscitque Cel. Dionis, ea se permotum ad æstimandam, imò præferendam communi viæ utriusque apparatus altiozem illum Franci apparatus, ipsam vesicam audacter in summo pubis pertudentem, si repleta plene injectione aquæ vesicæ, ac turgente, ritè sectio fiat, quam diligenter describit. Agnoverant id Viri dexterrimi, at prævaluit tamen Ordinaria methodus, utut enim Bonnetus eam in Cel. Nosodochio Parisiensi dicatur crebrius instituisse, altum tamen apud alios de ea silentium fuit, donec in Anglia nuper in scenam ea reduceretur (etsi & in Galliis quidam ejus meditarentur

ditarentur renovationem , & expolitionem) imò & in Publicum admitteretur Nosodochium. Nemo non agnosceret , requiri insignem in operante dexteritatem, nec tam facilem forsitan esse in grandiori fissura vesicæ coalitionem, etsi & huic mederi doceat Dionis; nec facile tamen erit Chirurgis relicta ordinaria receptaque via, hanc sequi novam, speciosam quidem, at multa attentione perficiendam, quam minorem requiri credent in consueta sectione jam ipsis familiari. Forsan diversa calculi magnitudo, figura, adhæsiō, vesicæ dispositio, aliæque circumstantiæ Chirurgis prudentibus indicia dabunt, quamnam uti operatione ac apparatu debeant, siquidem & nova hæc prævaleat. Unius positio, etiam hîc, non est alterius exclusio.

Thes. VI.

Oculorum Scarificatio testatur de progressu atque incrementis Chirurgiæ, ea etiam tentantis, quæ olim nemo facile attigisset.

Quid oculo tenerius, quid delicatius? blanda ejus téneditudo remedia requirit; at non rarò tamen acrioribus quoque tentanda est pars attractus durioris impatiens, non solum quod ea illam graviter afficiant, quæ spiculis ferè carent, exemplo pinguedinis viperinæ, sed quod & acriora subinde peregrina in bulbo varia specie enata requirant, imò & ferri aciem suspensa manu unguem separantis, aliaque instrumenta; Nec dubites crudelem primum visam fuisse acus puncturam in ipsa bulbi intima penetrantem in suffusione, obicemque radiorum deprimentem, sive is membranula fuerit pupillæ obducta, sive crystallinus opacus. Nunc verò & Scarificatio, vilis ac ad imos Chirurgorum ordines relegata operatio, ad oculum

culum usque assurgens nova radiat nobilitate, Wolhusiano hoc ausu, inventoque reddita illustrior. Nec poterat quidquam suscipi rationi magis congruum, cum myriades heic sint vasculorum, infarctorum sæpe ad scarlatinam usque rubedinem stagnante sanguine, cujus tum eductio, & in aliis casibus revulsio, subductioque non potest non esse optabilis; obstiterat verò hætenus teneritudo partis tam excellentis, iteratas ferri vel profundiusculas puncturas minime ferens aut scissuras viam stagnanti sanguini parantes. Quò verò non assurgit profundior meditatio Viri huic rei partique unicè intenti, indeque æstimati. Quicquid tenella rumpere vascula exitumque cruori procurare valet aptum negotio judicabatur. Facile igitur erat Ingenioso Viro relictis rigidioribus metallorum spiculis in vasto Naturæ regno mitiores detegere materias, quæ aperiendis vasculorum tunicis tenuissimis essent pares. Quænam verò illa sunt spicula, quæ lanceolæ, hamulive scindentes, at subtiles. Id quidem hætenus inter arcana est. Nullibi locum magis inveniunt conjecturæ, quam in disputationibus; suspicemur igitur tantisper, etsi aberremus à scopo, corrigendi ab Opponentibus. Vegetabile regnum quot offert spicula, metallicis mitiora. Carduorum spinæ, atque aculei quibus passim ab Opificibus serica tractantibus fila usibus adhibentur? & quanta plantarum series est, acutas, asperas, scindentesve partes nobis offerentium. Etsi vel solas frumentacearum plantarum familias perlustremus, quam varias earum spicæ aristas pungentes, asperas, subtiliter scindentes offerunt; non Hygrometris saltem inservientes, sed forsân colligatis scitè aristis tali scarificationi haud adeò inidoneis, merenturque in hanc rem considerationem nostram hordei ac secalis spicæ, non exclusis aliis. Sed non libet palpare in tenebris, vel suspicari, breve tempus rem edocebit, erunt ex discipulis, qui pretiosum arcanum jam cognitum haud satis celabunt, si quæ materiam

suam rarum non fuerit; dicentque cum Columbi æmulis, ista & nos potuissimus detegere proprio Marte, regeret verò meritò Inventor Columbi, ovum in apice statuentis, responsum.

Thes. VII.

Situs corporis varius repositionem intestinorum in Hernia juvare plurimum potest, etsi non semper uti eo liceat.

TAm truculenta est intestinorum in Hernia prolapsorum, quam vocant incarcerationio, ut mereantur optimè de publico, qui conferre aliquid ad faciliorem efficiendam repositionem emoti intestini ulla ratione queunt. Inunctiones, Cataplasmata, sacculi, fomenta laudem merentur, ac sunt notissima. Id verò mireris forsan, quò tantum nonnulli quærere velint præsidii in adjuvanda reductione prolapsi intestini in Sectione venæ, quam & commendant admodum largam, imò ad deliquium usque instituendam, eo scopo, ut tensæ partes relaxentur; videtur verò hæc relaxandi partes tensas methodus in statu tam ancipiti parùm tuta, ob virium nimiam subductionem, scopumque hac via non obtinendum; Siquidem eo animo aliquam sanguinis venæ sectione ventilationem commendarent, ut inflammationi injiciant remoram, res speciosiore niteretur prætextu, ac admitti ea moderatione facilius posset, per indirectum sic futura utilis ad repositionem. Si quid corporis situs valeat conferre, uti omninò conferre potest, id eo nititur fundamento, quod tensio abdominis musculorum cesset, ac suo quasi pondere intestina ad pristinum urgeantur situm, vel & promptius opem ferenti cedant manui Chirurghi, aut propriæ. Docet id situs quem Chirurghi imperant Ordinarius lambos elevans altius; consentit quoque Celeb. D.

Winslow

Winslow Methodus, jubens ægros procumbere in genua cubitosque, pendente in terram capite. Namque & hîc obtinetur scopus idem, nihil in abdomine tensum, nihil protrudit versus inferiora molem intestinorum, quin potius situs iste eam unâ cum prolapsa portione sursum urget, compellitque. Utinam in tristissimo ægri hac ratione torti statu uti semper tali, aliove commodo situ liceret; si nec strictura arctior fibrarum, nec inflammatio subsit, haud difficulter succedit repositio, ac facilè omnem situm fert ægrotus, at verò si inflammatio urgeat, si irritata herniæ vicinia spasmodicè stringatur, febrisque inardescat, viresque prosterнат ægri, nil jam ingeniosè excogitati situs conferent, utpote non admittendi sine periculo, ac ne tentandi quidem.

Thes. VIII.

Ligamenta Hernias coercentia nunquam fida, tutaque sunt, si Elastica lamina, obicem constanter in omni situ, motuque corpori applicante, destituantur.

Perverſa & incongrua Bracheriorum structura querelis ægrorum perpetuis ansam præbet, efficitque non rarò ut hernia in principio facilè cohibenda, cum obstaculum loco affecto non ritè, sufficienterque, ac constanter applicetur deterioris fiat conditionis, transitu semper ampliore, ac faciliore reddito; unde & id accidit incommodi, ut ægri arctius adducendo ligamentum sæpè premant laceſſantque intestina non plenè reposita non sine dolore ac periculo. Ac dolendum quidem est ordinaria Bracheria pulvillum non in omni situ eadem & æquabili vi, nisuque blando applicare ad locum processus, ita ut sub incessu, ascensuque, & motionibus aliis, recedat

recedat obex & aliquam descensuro intestino relinquat egrediendi libertatem. Nec opus erat huic incommodo ponderosis, crassoque ex ferro structis machinamentis obviam ire, qualia sæpè non sine molestia vidimus applicari, non robur hic, non pondus rem efficit, perficitque, sed constans, firmiorque applicatio pulvilli seu obstaculi intestini egressui cohibendo dicati sub quovis motu situque corporis, obtinenda Elatere haud adeò robusto inter binas ferreas laminas loro tenuiori facile simplicique via, apprimendo versus pulvillum, corpori nunquam non penitissimè sic applicatum servandum. Nisi ipsum hoc à pulvillo deorsum tendens, retroque assurgens vinculum displiceat, tum enim illius vices supplebit chalybea lamina latior corio munienda, intus convexa, exterius quodammodo concava, corpori apprimè quadrans, annexoque loro corpus ambiens, annexo loco congruo scuto seu pulvillo à spirali lamina chalybea isti juncta semper apprimendo corpori, imò &, si scuto jungatur Elater non spiralis, pro ventris varia tensione sola manus pressione arctius, leniusve applicabitur scutum seu pulvillus ob denticulatum quasi obicem seu rotulam. Ista verò modis innumeris combinare licet, ac commodius jungere.

Thes. IX.

Amputationes membrorum simpliciiori via & Enchiresi nixæ præferuntur operosioribus, etsi magis speciosis.

Nolumus Historiam incrementorum hujus operationis recensere, constringimur enim angustia paginarum, dudum ea ad securitatem, simplicitatemque majorem revocata est. Extulit verò caput nova Petri Adriani Methodus multorumque tulit calculum, quod crederent, & operationem & curationem breviori tempore absolvi, minorique apparatu fieri,

fieri, nec cariem metuendam esse ob servatam, truncoque applicatam carnem, nec tantos post operationem esse dolores, nec allabi ad vulnus aerem corruptorem sub deligatione, accedente membri artificialis applicatione faciliore, aliisque commodis. Tot tamen prærogativis non obstantibus nullibi ferè recepta est methodus illa, quod non omnibus applicari partibus queat, cum ex adverso quadret methodus ordinaria ubique nec duplici carnis incisione protrahatur in hac operatio, tutaque semper sit deprehensa. Idem forsan fatum erit Machinamenti Elegantis, inventi pro extirpatione mammæ, quod Inaugurali Disputatione Ultrajecti habita descripsit, depinxitque Nobiliss. D. D. Gerardus Tabor, Physicus nunc Hassiacus in districtu Biedencopf, attendi sanè meretur egregius modus, quo semicirculi circa cardinem mobiles circulumque sic formantes constringunt, ambiuntque arctius mammam cancerosam, ut agili Chirurgi manu conclusus intra duplicem laminam culter semicircularis in medio convexus, & aliquatenus cavè politus (pro complexu & exstirpatione intimiore mammæ cancerosæ) uno ducto resecat funditus mammam. Nemo negaverit viam hanc esse compendiosam, atque excogitatam multo ingenio, tempus verò docebit, an recepturi sint Chirurgi aliarum nationum Methodum novam, postquam recepta jam ad perfectionem insignem, majoremque jam simplicitatem reducta est. Nec dubites fore Chirurgos, qui malint libera uti manu, cultroque, quàm isto inter laminas constricto, atque ab iis directo; erunt forsan ex adverso, qui præferant instrumenti tutioris, mammam simul protrahentis atque elevantis, & firmiter stringentis usum, quod uno momento finem operationis faciat, moto circa centrum suum fixum una celeri circumductione cultro.

Thes. X.

Dolor membri amputati realiter & imaginariè simul perceptus non sufficit decisioni famosæ controversiæ circa triplex Systema commercii inter animam & corpus.

Pæcedens thesis hanc nobis suggessit inter scribendum; cum enim perpenderemus, eo etiam ex capite Adrianeam illam amputandi rationem, quæ carni portionem trunco applicandam relinquat, receptæ Methodo à nonnullis præferri, quod ea mediante facilius evitetur molestum illud ac mirabile symptoma doloris residui ac recurrentis sæpe parte diu jam amputata, & adhuc dolente, & dolente quidem contra omnem mentis aliter convictæ certitudinem. Verum enim verò Ruyschiana jam experientia contrarium docuit, doluisse ægrum pollice, membro licet hæc via nova amputato; nec sufficit regessisse, minus ista methodo tendi nervos partis, quam in altera, etsi enim id aliquo cum fundamento dici posse videatur ob conservatam carnis portionem, tamen dubium forsitan adhuc fuerit, annon plus nervi hīs quam altera via patiantur, atque una experientia ratiocinio tali validior est. Cum, inquam, ista perpenderemus, rediit unà in memoriam, visum aliquando non nemini fuisse, singulare hoc phænomenon posse esse Lydium lapidem, quo triplex systema commercii animæ & corporis subire examen, unumque alteri præferri queat, si nimirum eorum aliquod vel clarius hoc symptoma explicet, vel planè cum eo consistere aliquod non possit. Influxūs systema videbatur rem explicare, cum in eo residui trunci nervi eandem pati queant oscillationem, quam in parte alias conceperant dolente, eamque ad animam per commune sensorium transmittere; cum ex adverso Occasionale systema vix
ausit

ausit dicere, Deum in anima dolorem partis, quæ non amplius adsit, representare vel excitare, nec in Harmonia præstabilita evolvi possit in mente, quod non geratur, vel adsit in corpore. Frustraneam verò hanc spem & concludendi rationem esse facile ostensu foret, cum in quovis Systemate id representetur in anima, quod in cerebri fibrillis spiritibusque evenit, non præcisè, vel immediatè quod in parte, cujus absentia tum pariter evidentissimè repræsentatur unà cum dolore partis putatio. Estque ea commoditas non exigua Medicinæ Cultorum, quod solliciti esse non debeant de hujus commercii mutui modo, rem ipsam indubiè stabiliente Experientia, quâ cum fidenter dicent, animam imperare corpori, corporis motus in anima percipi, sicque cum Celeberr. Fontenellio non querentur, Leibnitii systema nimis esse subtile, ac, si id æquè ac occasionale concidat, nullam ultra spem superesse detegendi mutue hujus actionis passionisque modi. Hæc enim Methaphysicis in solidum relinquunt Medici de re ipsa certi. Lusimus & nos biennio abhinc in re seria, non alio animo, quàm ut eliceremus dubiis pleniores hypothesium evolutiones, neque enim nostra, quantacunque sit simplicitas sibi persuadere potuit, quenquam facilè tria systemata conjuncturum in ista sectarum diversitate. Phisici phænomena sua Medicis subministrant, & causas illorum proximiores. Tirones igitur, qui profunda systematum non perspiciunt, maneant in phænomenis certis, modum subtilem transilient, ne novæ gignantur *οὐδ' ἀναρχίας*. Excellentiss. Stahlus cum Ill. Leibnitio ferram illam aliquamdiu reciprocauit, destitit verò dein ab infructuoso negotio gravioribus curis detentus; Leibnitioque vel ænigmata, vel Apophthegmata loquente Ipsius principiorum haud gravis, conquivit feliciter lis ista, ad Medicos se non transfundens, qui potius per ipsa principia illa moniti sunt, ut desistant ab operosa via Mechanica, perquirendi frustra figuram minutia-

rum , physicasque & propiores lectentur causas. Monades, nov- antiquum illud *κενόμενον*, Metaphysicæ relinquendum est. Si verò existiment aliqui Medicorum Filii, pertinere id omnino ad se, ut inquirant in Harmoniam præstabilitam, nec posse Elementorum loco admitti Monades censeant, illi hoc sibi imponunt inutilis oneris, ut teneantur ostendere operosè, Monades non habere locum, sed potius particulas materiæ minimas, figuratas tamen, elementa prima esse, hoc enim si egerint, vacillat Harmonia non solum præstabilita, sed & Universalis illa Leibnitii priori amplior longè, sublimiorque, ac conceptu difficilior. Annon verò tutius est discipulis magisque proficuum subsistere in explicandis phænomenis Medicis in Elementis propinquis, seu in quæ corpora sensibilibiter ac conspicuè resolvuntur, in particulis nempe salinis, sulphureis, aqueis, terreisque, indeque resultantibus aliis, unà cum interfluentibus aliis tenuissimis corporibus, cujuscunque dein figuræ fuerint istorum minima. Nec quicquam vetat quò minus Medicorum Tirones concretas ex his sibi concipiant molecularum figuras multivarias, hamatas, ramosas, cavas, cuspidatas, imò, quod alicubi legas, pro abstersione efficaciori scopales; quis enim phantasiæ ludenti hîc limites ponat? Et si prudentiores malint ferè abstinere ab istis fictionibus prorsus incertis, cum advertant, vel ipsum Lewenhœkium, quo nemo in Microscopiorum usu penitus in intima corpusculorum penetravit, hære in figura particularum Salinarum, aliarumque, confusum magis ista inquisitione, quàm edoctum de figura partium vera; Aspice insuper, ut fidem nobis habeas, si libet, in Erudito de Sulphure scripto Guilielminiano additam figuram, credas te videre caput Medusæ Rumphianum, vel polonicam plicam, aut nescio quid intricati, antequam legeris, repræsentare illam figuram unam sulphuris particulam, qualem sibi mente formavit subacti aliàs judicii Vir; quis verò in punctulo

punctulo seu atomo sulphuris istas tricas atque ambages non respuat ? De illis verò Tironibus Medicis, qui subsistere malunt in causis physicis propioribus, evidentibusque phænomenis, verum erit quod de homine Cælibe, ac felice prædicat ultimum distichon jocosæ Epigrammatis, quod titulo Automedontis veteres allegant :

Ταυτ' εἰδὼς σοφὸς ἴσθι. μάτην δ' Ἐπίκρουτον ἔασθαι

Πᾶ το κενὸν ζητεῖν, καὶ πίνεσθαι μονάδας.

Hæc doctus sapiens, Epicurum quærere frustra
Quà sit inanè fines, quæque sient Monades!

Clarissimo Domino Candidato

S. P. D.

PRÆSES.

CUm saluberrimæ artis Exercitio Chirurgicali adjungere Praxin habeas in animo, libuit ex isto potissimum Fonte disputandi materiem seligere. Prima mox Thesis momenti haud exigui observationem circa tendinosarum partium vulnera, eorumque siccitatem Emeticis debellandam continet, quam, ut monitum supra est, Excellentissimo Archiatro ac Seniori nostro commendavit eximiae Scientiæ, solidæque Præceos Vir, Regius Landavii Chirurgus, idemque Eminentissimi Cardinalis Rohanii invigilans Sanitati Dominus *D' OMERGUE*. Quàm verò volupe nobis fuisset excurrere latius in argumentum tam nobile, tam proficuum! At non permisere arcti queis constringimur hîc limites amplio rem rei gravis discussionem; imò nec secundæ Thesi, inoculationi adeò jam celebri sat spatii reliquere, ut quid de ea sperare

re

re liceat, specialius potuisset disquiri, si maximè calculum D. Julin attendamus, qui annotavit ex numero 475. istud tentamen subeuntium sub finem anni 1723. in Londinensi urbe, novem fatis concessisse, ac in aliis viginti novem frustra id fuisse tentatum. Quàm enim ratiociniorum hîc fecunda foret seges! Cum notabilis adeò subjectorum operationi novellæ submissorum pars frustra sustinuerit insitionem puris ac eluserit proin præcocia hominum morbos pro lubitu moderari conantium tentamina. Et quid quæso novem illi pueri, qui artificialibus variolis extincti sunt infelicitè, timidioribus suggerent scrupuli, atque hæsitationis haud omninò intempestivæ, aut exhibilandæ? dubitabunt enim tales non sine specie probabilitatis, annon relicto naturæ negotio, ac providentiæ divinæ unicè transcripto, novem isti homines mitius potuissent variolis attingi, iisque minori cum periculo defungi? Nostrum verò non est illis vel scrupulos, vel fiduciam imprimere. Erat potius animus evagari in hunc campum latius, pluraque futuræ praxeos Tuæ attingere objecta; ostendere Hydroceles, ac tumoris scroti hydropici tum quâ
genescin

genefin indolemque tumoris , tum quā medendi
 methodum differentiam; penſitare altius oſculi uteri
 interni ſitum in partu nunc directum, nunc diſtor-
 tum, ac variè obliquum, non minimæ in difficili par-
 tu conſequentiæ, ac unā reflectere mentem ad gra-
 viorem adhuc partûs obicem, qui in oſſis innomi-
 nati prava conformatione , Ileique ac Iſchii , &
 pubis oſſium in formanda pelvi ac magno forami-
 ne vitiis conſiſtit, & ad quem non ſatis forſan ſem-
 per in caſibus ſpecialibus attendi, ſuſpicari quis que-
 at. Quis verò iſtum tam vaſtæ artis oceanum ex-
 hauriat? Contrahenda ſunt vela, cum vel iſta abun-
 dè ſufficiant diſcurſui Inaugurali, Tuæque Eruditio-
 ni publicè demonſtrandæ. Eadem ſanè limitum
 chartaceorum arctitudo excluſit ſeriem numero-
 ſam obſervatorum ex ampliſſima praxi Honorat.
 Parentis Tui, D. **JACOBI BALTHASARIS SI-**
MONII, Chirurghi Jurati dexterrimi ac benè meriti,
 Cui æquè, ac Tibi honores iſtos, ac gaudia gratulamur!
 Jubeat verò illa vobis eſſe perennia Deus Ter Opti-
 mus, Maximus, Cujus Te gratiæ, providentiæque ſub
 iſtis praxeos auſpiciis impenſè commendamus.

Vale !

